



ΕΡΩΤΗΣΗ

Θεσσαλονίκη, 30/12/2025

Του: Βελόπουλου Κυριάκου, Προέδρου του Κόμματος, Βουλευτή Β3΄Νότιου Τομέα Αθηνών

ΠΡΟΣ: Τον κ. Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
Την κ. Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: «Ανάγκη επανεξέτασης εργασιακού πλαισίου επαγγελματιών ιδιωτικών θαλαμηγών βάση της STCW»

Κυρία, Κύριε Υπουργέ,

Ο τομέας των σκαφών αναψυχής σε ιδιωτικές και επαγγελματικές θαλαμηγούς παρουσιάζει τα τελευταία χρόνια έντονη ανάπτυξη, με αποτέλεσμα να αυξάνεται διαρκώς ο αριθμός των ναυτικών που απασχολούνται σε σκάφη με υψηλές τεχνικές και λειτουργικές απαιτήσεις.

Σύμφωνα με την Πανελλήνια Ένωση Πληρωμάτων Ιδιωτικών και Επαγγελματικών Θαλαμηγών (ΠΕΠΙΕΘ), οι ναυτικοί που εργάζονται σε σκάφη αναψυχής αντιμετωπίζονται άνισα από το κράτος ως προς τα επαγγελματικά και εργασιακά τους δικαιώματα. Ειδικότερα, ενώ η απασχόληση σε σκάφη αναψυχής αναγνωρίζεται για ασφαλιστικούς και συνταξιοδοτικούς σκοπούς, με την καταβολή των αντίστοιχων εισφορών, δεν αξιοποιείται στον ίδιο βαθμό για σκοπούς επαγγελματικής εξέλιξης και προαγωγής.

Όπως επισημαίνει η ΠΕΠΙΕΘ, η διάκριση αυτή οδηγεί σε άνιση μεταχείριση ναυτικών που ασκούν ουσιαστικά τα ίδια καθήκοντα και φέρουν αντίστοιχες ευθύνες με συναδέλφους τους σε άλλους τύπους πλοίων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι πλοιάρχοι και οι μηχανικοί, οι οποίοι, παρά τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου θαλάσσιας υπηρεσίας σε σκάφη αναψυχής, στερούνται της δυνατότητας προαγωγής σε ανώτερο δίπλωμα ακόμη και της ίδιας κατηγορίας πλοίων στα οποία εργάζονται, δυνατότητα που παρέχεται σε αντίστοιχες περιπτώσεις υπηρεσίας σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Πρότυπα Εκπαίδευσης, Πιστοποίησης και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών (STCW), η επαγγελματική πιστοποίηση και εξέλιξη των ναυτικών βασίζεται σε αντικειμενικά τεχνικά κριτήρια και, συγκεκριμένα, στη χωρητικότητα του πλοίου (Gross Tonnage – GT) για τους πλοιάρχους και στην ισχύ της κύριας μηχανής (kW) για τους μηχανικούς.

Ειδικότερα, για τους πλοιάρχους και αξιωματικούς γέφυρας, η STCW προβλέπει σαφείς κατηγορίες πιστοποίησης τόσο για πλοία κάτω των 500 GT όσο και για πλοία ίσα ή άνω των 500 GT, επιτρέποντας την επαγγελματική εξέλιξη εντός της ίδιας κλίμακας χωρητικότητας. Σε αρκετά κράτη, η θαλάσσια υπηρεσία σε πλοία ή θαλαμηγούς αναψυχής μικρότερων κόρων δεν απαξιώνεται, αλλά οδηγεί σε προαγωγή

σε ανώτερο βαθμό της ίδιας κατηγορίας (ενδεικτικά, από πλοίαρχο μικρότερης χωρητικότητας σε πλοίαρχο έως 500 GT), χωρίς καμία εξομοίωση με πλοία μεγαλύτερης χωρητικότητας.

Αντίστοιχα, για τους μηχανικούς, η STCW διακρίνει τα επίπεδα πιστοποίησης με βάση την ισχύ της κύριας μηχανής, ιδίως κάτω και άνω των 3.000 kW. Και στην περίπτωση αυτή, σε άλλα κράτη η θαλάσσια υπηρεσία σε πλοία ή θαλαμηγούς μικρότερης ισχύος αξιοποιείται προαγωγικά, επιτρέποντας την απόκτηση ανώτερου βαθμού μηχανικού εντός της ίδιας κλίμακας ισχύος (π.χ. έως 3.000 kW), χωρίς να απαιτείται υπηρεσία σε πλοία μεγαλύτερης ισχύος από εκείνη για την οποία ζητείται η πιστοποίηση.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, η θαλάσσια υπηρεσία σε σκάφη αναψυχής δεν οδηγεί σε εξομοίωση με ανώτερες κατηγορίες πλοίων, αλλά αντιμετωπίζεται ως κανονικό και προαγωγικά αξιοποιήσιμο στάδιο επαγγελματικής εξέλιξης, σύμφωνα με τη λογική και το γράμμα της STCW.

Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί το γεγονός ότι η απασχόληση σε σκάφη αναψυχής αναγνωρίζεται πλέον και φορολογικά, καθώς οι ναυτικοί που εργάζονται σε αυτά υπάγονται στο ειδικό φορολογικό καθεστώς των ναυτικών, ενώ ταυτόχρονα δεν απολαμβάνουν αντίστοιχη αναγνώριση ως προς την επαγγελματική τους εξέλιξη. Εύλογα, επομένως, τίθεται το ερώτημα πώς είναι δυνατόν η ίδια ναυτική υπηρεσία να αναγνωρίζεται φορολογικά και ασφαλιστικά, αλλά να μη μεταφράζεται, με σαφείς και ισότιμους κανόνες, σε προαγωγικά αξιοποιήσιμο χρόνο.

Για τους λόγους αυτούς, η Πανελλήνια Ένωση Πληρωμάτων αιτείται την επανεξέταση του θεσμικού πλαισίου, ώστε η θαλάσσια υπηρεσία σε ιδιωτικές και επαγγελματικές θαλαμηγούς να αξιοποιείται, όπου πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις, ως προς τη δυνατότητα προαγωγής, την έκδοση και ανανέωση πιστοποιητικών και διπλωμάτων, την επαγγελματική αξιολόγηση και κατάταξη των ναυτικών, με κριτήρια αποκλειστικά τεχνικά (GT και kW) και σε πλήρη αντιστοίχιση με τη Διεθνή Σύμβαση STCW και τις πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών κρατών.

Τα ανωτέρω αιτήματα εδράζονται στα άρθρα και κανονισμούς της Διεθνούς Σύμβασης για τα Πρότυπα Εκπαίδευσης, Πιστοποίησης και Τήρησης Φυλακών των Ναυτικών (STCW), και ιδίως στο άρθρο I, στους Κανονισμούς I/2, II/1, II/2, II/3, III/1, III/2 και III/3, καθώς και στο υποχρεωτικό Μέρος A του Κώδικα STCW (Section A-I/2).

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η διαφορετική προαγωγική μεταχείριση ναυτικών που τελούν υπό όμοιες συνθήκες ως προς τα καθήκοντα, την εκπαίδευση και τα τεχνικά χαρακτηριστικά των πλοίων (GT/kW), εγείρει ζήτημα συμβατότητας με τις συνταγματικές αρχές της ισότητας (άρθρο 4 παρ. 1), της ελεύθερης επαγγελματικής ανάπτυξης (άρθρο 5 παρ. 1) και της αναλογικότητας (άρθρο 25 παρ. 1).

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω

Ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

1. Είναι θεσμικά και νομικά ορθό η θαλάσσια υπηρεσία να αναγνωρίζεται προαγωγικά όταν παρέχεται σε σκάφη ή πλοία που εμπίπτουν σε περισσότερα του ενός καθεστώτα λειτουργίας, αλλά να μην αξιοποιείται κατά τον ίδιο τρόπο όταν παρέχεται σε σκάφη αναψυχής / θαλαμηγούς αποκλειστικής χρήσης, παρότι πληρούνται τα αντικειμενικά τεχνικά κριτήρια της Διεθνούς Σύμβασης STCW (όρια χωρητικότητας σε GT και ισχύος κύριας μηχανής σε kW), και σε ποιο συγκεκριμένο εθνικό ή ενωσιακό νομικό πλαίσιο στηρίζεται η διαφοροποίηση αυτή;

2. Προτίθεται το Υπουργείο να ικανοποιήσει τα αιτήματα της Πανελλήνιας Ένωσης Πληρωμάτων Ιδιωτικών και Επαγγελματικών Θαλαμηγών, ώστε η θαλάσσια υπηρεσία

σε σκάφη αναψυχής να αξιοποιείται προαγωγικά, όπου πληρούνται οι προϋποθέσεις της STCW, εντός της αντίστοιχης κλίμακας χωρητικότητας (GT) ή ισχύος (kW), για την έκδοση, ανανέωση και αναβάθμιση πιστοποιητικών και διπλωμάτων; Εάν όχι, ποια είναι τα συγκεκριμένα νομικά ή κανονιστικά κωλύματα που το αποτρέπουν;

3. Με ποιο σκεπτικό η θαλάσσια υπηρεσία που παρέχεται σε σκάφη αναψυχής, τα οποία εμπίπτουν σε αναγνωρισμένες κατηγορίες της STCW (π.χ. πλοία κάτω των 500 GT ή μηχανές κάτω των 3.000 kW), δεν αξιοποιείται ως κανονικό στάδιο επαγγελματικής εξέλιξης εντός της ίδιας κατηγορίας, κατά τρόπο αντίστοιχο με πρακτικές άλλων ευρωπαϊκών κρατών;

4. Πώς αιτιολογείται η υπαγωγή των ναυτικών που εργάζονται σε σκάφη αναψυχής στο ειδικό φορολογικό καθεστώς των ναυτικών, καθώς και η πλήρης ασφαλιστική τους αναγνώριση, χωρίς αντίστοιχη και σαφώς οριοθετημένη προαγωγική αξιοποίηση της ίδιας θαλάσσιας υπηρεσίας;

Ο ερωτών Βουλευτής

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ